

Resumé

Tato diplomová práce pojednává o jedné z významných novinek v českém právu obchodních společností zavedené v souvislosti s rekodifikací soukromého práva, kterou je obecná možnost zvolit členem statutárního, kontrolního nebo jiného voleného orgánu kapitálové obchodní společnosti, tj. společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti, právníckou osobu.

Diplomová práce představuje tuto problematiku v širším kontextu a měla by poskytnout čtenáři základní představu o tom, jaké přínosy a jaká rizika s sebou tento koncept do českého práva přináší a jaká je jeho praktická využitelnost. Za tím účelem nabízí přehled toho, jak k úpravě členství právníckých osob ve volených orgánech kapitálových společností přistupují zahraniční právní řády, nakolik je tento koncept (nejen v Evropě) rozšířen a jaké jsou dosavadní zahraniční, pozitivní i negativní, zkušenosti s jeho fungováním. Zvláštní pozornost je přitom věnována právní úpravě ve Velké Británii, neboť v této zemi je problematika členství právníckých osob ve volených orgánech kapitálových společností aktuálně předmětem přelomových (byť zatím ne účinných) legislativních změn, spočívajících v obecném zákazu povolání právnícké osoby do funkce člena orgánu kapitálové společnosti.

Diplomová práce je rozčleněna do čtyř kapitol.

Obsahem první kapitoly je srovnání, ve kterých evropských zemích (se zaměřením na členské státy Evropské Unie) a rovněž významných mimoevropských zemích (výlučně země s angloamerickou právní kulturou – *common law*) se může právnícká osoba stát členem některého voleného orgánu kapitálové obchodní společnosti a ve kterých naopak právní řád takovou možnost nepřipouští. V případě první skupiny států je právní úprava členství právníckých osob ve volených orgánech kapitálových společností ve svých základních rysech charakterizována a v míře nezbytné zasazena do rámce společenstevního práva daného státu.

Obsahem druhé kapitoly je pojednání o tom, v jakém rozsahu připouštělo české právo členství právníckých osob ve volených orgánech jiných právníckých osob (se zaměřením na volené orgány kapitálových společností) před rekodifikací a v jakém

je umožněno *de lege lata*. Pozornost je věnována mimo jiné také tomu, jak byla dříve upravena otázka právního jednání právnické osoby při výkonu funkce člena orgánu. Účelem tohoto stručného historického exkurzu je lépe porozumět platné právní úpravě členství právnických osob ve volených orgánech kapitálových společností. Nejen zahraniční právní úpravy, ale i starší česká právní úprava, totiž posloužily zákonodárci jako inspirační zdroj při formulaci nového zákonného textu.

Třetí kapitola se již plně věnuje platné právní úpravě členství právnických osob ve volených orgánech kapitálových společností. Ve světle poznatků získaných v prvních dvou kapitolách jsou analyzována klíčová ustanovení § 154 NOZ a § 46 odst. 3 a 4 ZOK. Pojednává se o specifikách výkonu funkce právnickou osobu oproti „klasickému“ výkonu funkce fyzickou osobou a o tom, jakým způsobem právní předpisy koncipují zastoupení právnické osoby při výkonu funkce člena orgánu. Rovněž se předkládají možná řešení vybraných výkladových problémů a otázek, a to těch, jejichž zodpovězení má přímý a zásadní význam pro zhodnocení přínosů a rizik možnosti povolat členem voleného orgánu kapitálové společnosti právnickou osobu.

Čtvrtá, poslední kapitola představuje základní výhody, nevýhody a rizika, které se s tímto konceptem obecně pojí, a obsahuje posouzení, které z nich a v jakém rozsahu se uplatňují v podmínkách českého práva. Závažnost jednotlivých rizik se posuzuje v kontextu právní úpravy kapitálových společností jako celku.